

Sygn. akt VII U 3823/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 sierpnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Wiesława Szulczewska

Protokolant: st. sekr. sądowy Katarzyna Busz

po rozpoznaniu w dniu 21 sierpnia 2018 r. w Gdańsku na rozprawie
sprawy D. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania D. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 12 maja 2017r. nr (...)

o d d a l a o d w o ł a n i e.

SSO Wiesława Szulczewska

Sygn. akt VII U 3823/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 maja 2017 r., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 07 listopada 2016 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił ubezpieczonemu D. S., prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, wskazując, iż Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 27 kwietnia 2017 r. orzekła, iż ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy (decyzja z dnia 12.05.2017 r.- k. nienumerowana akt rentowych)

Od powyższej decyzji odwołanie wniósł ubezpieczony D. S., wskazując, że zgromadzony materiał dowodowy nie został poddany przez Komisję lekarską wnikliwej i szczegółowej analizie, a decyzja organu rentowego jest krzywdząca i dyskryminująca. Ubezpieczony wskazał, przy tym, że w chwili zdiagnozowania choroby posiadał kwalifikację i praktykę zawodową związaną z pracą na morzu w zawodzie marynarza. W 2015 roku ubezpieczony podjął próbę przekwalifikowania się, rozpoczynając pracę w sklepie specjalistycznym, jednak z uwagi na stan zdrowia został zwolniony. W ocenie ubezpieczonego, nieuleczalna choroba- miastenia- wykluczyła go z życia zawodowego i społecznego, przez co w rezultacie nie może wykonywać on żadnej pracy zawodowej, a zwłaszcza pracy marynarza, zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami (odwołanie z dnia 06.06.2017 r.-k. 2-4 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zaprezentowaną w zaskarżonej decyzji. W ocenie pozwanego ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy oraz nie

posiada wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, który w 10- leciu przed zgłoszeniem wniosku o rentę powinien wynosić 5 lat, natomiast ubezpieczony wykazał jedynie 4 lata 2 miesiące i 28 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Organ rentowy wyjaśnił także, że do stażu pracy zaliczono ubezpieczonemu okres od 02 sierpnia 2011 r. do 31 września 2013 r. kiedy to ubezpieczony opłacał składki na ubezpieczenia społeczne z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Jednocześnie wskazano, że do odwołania ubezpieczony załączył kserokopię pisma potwierdzającego pracę ubezpieczonego w okresie od 29 maja 2007 r. do 29 września 2014 . w (...) LTD na stanowisku catering steward. Powyższy okres pracy nie mógł zostać jednak uwzględniony przez organ rentowy bowiem, ubezpieczony nie przedstawił świadectwa pracy, ani nie wskazał tego okresu w wypełnianym przez siebie druku dotyczącym okresów składkowych i nieskładkowych (odpowiedź na odwołanie z 07.07.2017 r.- k. 27 akt sprawy).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony D. S., urodzony w dniu (...), ma wykształcenie wyższe z zakresu turystyki i rekreacji, ostatnio wykonywany zawód: marynarz, sprzedawca w sklepie, pracownik ochrony, w dniu 07 listopada 2016 r. złożył do pozwanego organu rentowego wniosek o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy.

(okoliczność bezsporna, vide: wniosek ubezpieczonego o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy z dnia 07 listopada 2016 r. – k. 1 verte akt rentowych).

Ubezpieczony ukończył Wyższą Szkołę (...) w G.- Wydział (...) i Usług w dniu 08 października 2010 r. uzyskując tytuł magistra w zakresie zarządzania hotelarstwem i gastronomią. Studia licencjackie odbywał w okresie od 24 września 2005 r. do 08 lipca 2008 r., a studia magisterskie od 27 września 2008 r. do 08 października 2010 r.

(okoliczność bezsporna, vide: dyplom ukończenia studiów – k. 10 akt rentowych, zaświadczenie o odbyciu studiów- k. 66 akt rentowych)

W okresie od 02 listopada 2004 r. do 14 września 2005 r. ubezpieczony był zatrudniony w Hotelu (...) z siedzibą w G. na stanowisku kelnera.

(dowód: świadectwo pracy z 14 września 2005 r.- k. 11 akt rentowych)

Od dnia 01 lutego 2006 r. do dnia 19 lutego 2006 r. ubezpieczony był zatrudniony w Hotelu (...) z siedzibą w S. na stanowisku kelnera.

(dowód: świadectwo pracy z 19 lutego 2006 r.- k. 15 akt rentowych)

Od 02 sierpnia 2011 r. do 31 lipca 2015 r. ubezpieczony prowadził działalność gospodarczą pod firmą (...) przy czym w okresie od 01 września 2013 r. do 02 sierpnia 2015 r. nie opłacał składek na ubezpieczenia społeczne.

(dowód: poświadczenie dla celów świadczeń emerytalno- rentowych- k. 22 akt rentowych)

Od 02 listopada 2015 r. do 22 listopada 2015 r. ubezpieczony zawarł z (...) S.A. umowę cywilnoprawną. Natomiast w okresie od 23 listopada 2015 r. do 30 listopada 2016 r. ubezpieczony był zatrudniony w (...) S.A. z siedzibą w W. na stanowisku doradcy.

(dowód: zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu- k. 40 akt rentowych, poświadczenie dla celów świadczeń emerytalno-rentowych- k. 51 akt rentowych)

W ostatnim dziesięcioleciu poprzedzającym dzień powstania niezdolności do pracy - w okresie od 01 marca 2003 r. do 01 marca 2013 r. ubezpieczony udokumentował 2 lata, 9 miesięcy i 29 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

W ostatnim dziesięcioleciu poprzedzającym dzień złożenia wniosku o rentę – w okresie od 07 listopada 2006 r. do 07 listopada 2016 r. ubezpieczony udokumentował 4 lata, 2 miesiące i 28 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Ostatnim okresem zatrudnienia ubezpieczonego biegł od 23 listopada 2015 r. do 30 listopada 2016 r.

(okoliczność bezsporna, vide: zaświadczenie dotyczące przebiegu ubezpieczenia w Polsce – k. nienumerowane akt rentowych)

Stan zdrowia ubezpieczonego został poddany ocenie lekarza orzecznika pozwanego, który w dniu 28 marca 2017 r. rozpoznał u ubezpieczonego: miastenie w fazie remisji, stan po tymektomii w 2013 r., nadczynność tarczycy w wywiadzie. W ocenie biegłego naruszona sprawność organizmu występuje w stopniu nieznacznym, ma charakter przewlekły, jednak nie uniemożliwia wykonywania pracy zgodne z kwalifikacjami.

Od powyższego orzeczenia lekarza orzecznika ubezpieczony wniósł sprzeciw.

Komisja Lekarska ZUS w opinii z dnia 27 kwietnia 2017 r. rozpoznała u ubezpieczonego miastenie w fazie remisji, stan po tymektomii w 2013 r. oraz nadczynność tarczycy w wywiadzie. W orzeczeniu wydanym tego samego dnia Komisja Lekarska orzekła, iż ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy.

(okoliczność bezsporna, vide: opinia lekarza orzecznika ZUS z dnia 28 marca 2017 r. – k. nienumerowana akt rentowych, sprzeciw ubezpieczonego z 31 marca 2017 r.- k. 140 akt rentowych, opinia Komisji Lekarskiej z 27 kwietnia 2017 r.- k. nienumerowana akt rentowych, orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z 27 kwietnia 2017 r.- k. nienumerowana akt rentowych)

Zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzją z dnia 12 maja 2017 r., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 07 listopada 2016 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił ubezpieczonemu D. S., prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, wskazując, iż Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 27 kwietnia 2017 r. orzekła, iż ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy.

Biegły sądowy specjalista neurolog- J. K. (1) rozpoznał u ubezpieczonego:

1. Miastenię

2. Stan po usunięciu grasiczaka

Na podstawie przeprowadzonego badania, akt sprawy oraz dostępnej dokumentacji medycznej biegły J. K. (1) stwierdził, iż stan zdrowia ubezpieczonego wskazuje, że utracił on częściowo zdolność do pracy zarobkowej z przyczyn neurologicznych zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami. Przyczyną niezdolności do pracy są objawy miastenii, pod postacią uogólnionej męczliwości i okresowych duszności. Badania laboratoryjne wskazują nadal na aktywną postać schorzenia, niezbędne jest stosowanie leków miastenicznych. Potencjalne objawy choroby mogą ulec poprawie, dlatego biegły określił częściową niezdolność do pracy do 31 października 2019 r. Jako najwcześniejszą datę powstania ustalonego stopnia niezdolności do pracy biegły wskazał marzec 2013 r. (data ustalonego rozpoznana choroby).

Dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu neurologii z dnia 13.10.2017 r.- k. 39-40

Zastrzeżenia do opinii biegłego J. K. wniósł pozwany wskazując, że data rozpoznania choroby nie jest równoznaczna z datą powstania niezdolności do pracy, a biegły nie wykazał aby towarzyszące chorobie objawy uniemożliwiły badanemu po marcu 2013 wykonywanie pracy.

Biegła sądowa specjalista neurolog- A. R. rozpoznała u ubezpieczonego:

1. Miastenię- postać aktywna

2. Stan po usunięciu grasiczaka w październiku 2013 r.

3. Zapalenie tarczycy z nadczynnością w wywiadzie

4. Osteoporozę

Biegła po zbadaniu wnioskodawcy i zapoznaniu się z dokumentacją medyczną stwierdziła, iż ubezpieczony jest częściowo niezdolny do pracy zgodnej z jego dotychczasowymi kwalifikacjami zawodowymi z przyczyn neurologicznych. Biegła wyjaśniła, iż ubezpieczony wskazał że posiada kwalifikacje i doświadczenie zawodowe w pracy marynarza/ stewarda. W ocenie biegłej ubezpieczony ma zatem ograniczone możliwości pracy w dotychczasowym zawodzie w porównaniu z osobą zdrową. Zdaniem biegłej datą początkową niezdolności do pracy jest trudna do ustalenia, ze względu na zmienny przebieg choroby. Przy czym stwierdzenie wysokiego poziomu przeciwciał przeciwko receptorom acetycholinowym z dnia 14 kwietnia 2017 r. świadczące o uaktywnieniu się choroby można uznać za datę początkową częściowej niezdolności do pracy a okres 2 lat. Zdaniem biegłej ubezpieczony powinien rozważyć przekwalifikowanie się zawodowe w tym okresie, z możliwością podjęcia innej niż dotychczasowa pracy- marynarza.

Dowód: opinia biegłego specjalisty w zakresie neurologii- k. 86-87 akt sprawy

W opinii uzupełniającej biegła neurolog wskazała, iż istnienie u ubezpieczonego aktywnej postaci miastonii istotnie ogranicza możliwość wykonywania pracy fizycznej. Biegła podkreśliła także, iż swoją poprzednią opinię odniosła do wykonywania przez wnioskodawcę zawodu marynarza/ stewarda, bowiem w czasie oględzin neurologicznych ubezpieczony zgłosił, iż mimo posiadanego wyższego wykształcenia posiada jedynie kwalifikacje do pracy na stanowisku marynarza/stewarda. Biegła podzieliła natomiast stanowisko Przewodniczącego Komisji Lekarskiej ZUS, że wykonywanie pracy umysłowej nie jest w przypadku wnioskodawcy przeciwwskazane.

Sąd przyjął , na podstawie opinii biegłej neurolog A. R. , że D. S. jest częściowo niezdolny do pracy fizycznej w charakterze marynarza- stewarda od 14.04.2017 r. bo biegła wskazała jakie objawy i wyniki badań wskazują na istnienie niezdolności od tej daty , czego zabrakło w opinii biegłego K. , należy się bowiem zgodzić z pozwanym , ze samo rozpoznanie choroby nie przesądza o powstaniu od daty rozpoznania choroby o niezdolności do pracy .

W pismach procesowych z dnia 27 listopada 2017 r., 23 kwietnia 2018 r. oraz 19 czerwca 2018 r. organ rentowy zakwestionował wydane przez biegłych opinie wskazując, iż orzeczenie wobec ubezpieczonego niezdolności do pracy wobec posiadanego przez niego wyższego wykształcenia było niezgodne z przepisami. W ocenie ZUS biegli nie odnieśli się także do możliwości przekwalifikowania się przez ubezpieczonego.

Dowód: pisma procesowe pozwanego- k. 31,96, 116

W toku postępowania ubezpieczony przedstawił orzeczenie o stopniu niepełnosprawności od dnia 01 września 2012 r. , przy czym od dnia 22.06.2016 r. jest to umiarkowany stopień niepełnosprawności na stałe.

Dowód: orzeczenie o stopniu niepełnosprawności- k. 75 akt sprawy

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach rentowych pozwanego oraz dokumentacji lekarskiej ZUS, których prawdziwości i rzetelności nie kwestionowała żadna ze stron postępowania. Sąd również nie znalazł podstaw, by odmówić im wiarygodności.

Sąd zważył, iż zgromadzony w toku postępowania materiał dowodowy w pełni zasługuje na wiarę, dokumenty zawarte w aktach rentowych ubezpieczonego oraz dokumentacji lekarskiej nie były kwestionowane przez żadną ze stron co do ich prawdziwości, rzetelności. Także i Sąd nie znalazł podstaw, by nie dać im wiary.

W myśl art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1383 j.t. ze zm.), dalej: ustawa, renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki:

1. jest niezdolny do pracy,
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
3. niezdolność do pracy powstała w okresie podlegania ubezpieczeniu społecznemu lub nie później niż 18 miesięcy od ich ustania,
4. nie ma ustalonego prawa do emerytury z Funduszu lub nie spełnia warunków do jej uzyskania.

Przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy (art. 57 ust. 2 ustawy).

W myśl art. 58 ust. 1 warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, w myśl art. 57 ust. 1 pkt 2, uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej:

- 1) 1 rok - jeżeli niezdolność do pracy powstała przed ukończeniem 20 lat;
- 2) 2 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 20 do 22 lat;
- 3) 3 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 22 do 25 lat;
- 4) 4 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 25 do 30 lat;
- 5) 5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat.

Zgodnie z art. 58 ust. 2 cytowanej ustawy okres, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy; do tego dziesięcioletniego okresu nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej.

Z kolei, w myśl art. 58 ust. 3 ustawy, jeżeli ubezpieczony nie osiągnął okresu składkowego i nieskładkowego, o którym mowa w ust. 1, warunek posiadania wymaganego okresu uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony został zgłoszony do ubezpieczenia przed ukończeniem 18 lat albo w ciągu 6 miesięcy po ukończeniu nauki w szkole ponadpodstawowej, ponadgimnazjalnej lub w szkole wyższej oraz do dnia powstania niezdolności do pracy miał, bez przerwy lub z przerwami nieprzekraczającymi 6 miesięcy, okresy składkowe i nieskładkowe.

Przepisu art. 58 ust. 2 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy, o którym mowa w art. 6, wynoszący co najmniej 25 lat dla kobiety i 30 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy (art. 58 ust. 4 ustawy).

Zgodnie zaś z treścią art. 12 ustawy, niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy, natomiast częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Natomiast zgodnie z jej art. 13 ust. 1 cytowanej ustawy przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, oraz możliwość wykonywania

dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

Kwestią sporną w niniejszej sprawie była niezdolność do pracy oraz spełnienie przez ubezpieczonego warunków stażowych umożliwiających przyznanie świadczenia rentowego .

Ubezpieczony jest częściowo niezdolny do pracy fizycznej od 14.04.2017 r. na okres 2 lat .Ma on kwalifikacje / wykształcenie wyższe / do pracy umysłowej , a w tym zakresie nie ma niezdolności do pracy .

W przedmiotowej sprawie ubezpieczony złożył wniosek o rentę po ukończeniu 30 roku życia, wobec czego zgodnie z przepisami ustawy emerytalnej niezbędne było udowodnienie posiadania 5 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

W 10- cio leciu przed zgłoszeniem wniosku o rentę / 8.11.2006- 7.11.2016 / ubezpieczony udokumentował 4 lata 2 miesiące i 28 dni okresów składkowych i nieskładkowych , zamiast wymaganych minimum 5 lat .

Przy przyjętej niezdolności do pracy fizycznej od 14.04.2017 również nie jest spełniony wymóg minimum 5 lat okresu składkowego i nieskładkowego w okresie 14.04.2007 – 13.04.2017 .

Nawet gdyby przyjąć powstanie niezdolności do pracy zgodnie z opinią biegłego neurologa J. K. od marca 2013 r. czyli powstanie niezdolności do pracy w wieku powyżej 25 lat , to wymagane są wówczas 4 lata stażu , a w przypadku ubezpieczonego to 2 lata 9 miesięcy i 29 dni / okres 03.2003- 03.2013 / .

Dla uzyskania prawa do renty należy spełnić wszystkie przesłanki określone a art. 57 i 58 ustawy o emeryturach i rentach z FUS , a w przypadku ubezpieczonego brak niezbędnego stażu pracy oraz brak niezdolności do pracy , bo jest on niezdolny do pracy fizycznej , a ma kwalifikacje do pracy umysłowej .

Odnosząc się do przedstawionego przez ubezpieczonego orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności Sąd pragnie podkreślić, iż z samego faktu posiadania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności nie wynika automatycznie uprawnienie do renty z tytułu niezdolności do pracy – o czym niejednokrotnie wypowiadał się Sąd Najwyższy, wskazując, iż orzeczenie o stopniu niepełnosprawności nie jest równoznaczne z orzeczeniem o niezdolności do pracy jako przesłance prawa do renty (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 września 2011 r., I UK 96/11, podobnie Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2011 r., II UK 269/10, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2010 r., III UK 60/09, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 2008 r., I UK 286/07, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 marca 2008 r., II UK 130/07, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2005 r., II UK 77/05). W uzasadnieniu wyroku Sąd Najwyższy podkreślił, iż orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności nie przekłada się na kwestię niezdolności do pracy, inne są bowiem definicje legalne niepełnosprawności oraz niezdolności do pracy jako przesłanki przyznania renty. Osoba, która ze względów dotyczących rehabilitacji uzyskała orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, nie staje się tylko z mocy tego orzeczenia osobą całkowicie niezdolną do pracy, z pominięciem warunków całkowitej niezdolności do pracy określonych w ustawie.

Z przytoczonych powyżej względów, Sąd uznał, iż ubezpieczony nie spełnia warunków do przyznania prawa do świadczenia rentowego w postaci renty z tytułu niezdolności do pracy z ogólnego stanu zdrowia. Ubezpieczony nie spełnił bowiem formalnych warunków do przyznania prawa do świadczenia rentowego w postaci renty z tytułu niezdolności do pracy z ogólnego stanu zdrowia, jako że nie udowodnił wymaganego stażu okresów składkowych i nieskładkowych w dziesięcioleciu przed zgłoszeniem wniosku o prawo do renty lub przed datą powstania niezdolności do pracy , jak też nie jest niezdolny do pracy w zakresie posiadanych kwalifikacji do pracy umysłowej .

Powyższe skutkuje uznaniem odwołania ubezpieczonego od decyzji pozwanego organu rentowego z dnia 12 maja 2017 r. o odmowie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy za bezzasadne.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oraz cytowanych powyżej przepisów, Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku.

SSO Wiesława Szulczewska